

TURKU

Kaupunkitutkimusohjelma

TUTKIMUSKATSAUKSIA

5–2023

Taiteilijat inspiroivat luovaa vuorovaikutusta tiedepuistossa

Turun tiedepuistoa kehitetään innovatiivisena ja vetovoimaisena alueena, jolla toimii eri alojen osaajia. Myös taiteilijoita motivoi kokeileva osallistava taiteellinen työskentely erilaisten asiantuntijoiden ja uusien yleisöjen läheisyydessä. Tutkimushankkeen tiedepuistossa – koronaolosuhteissa – järjestämät taiteelliset kokeilut viittasivat siihen, että yllättävät kohtaamiset innostavat ja inspiroivat toimistotyön arjessa. Taiteilijoita kiinnostaa myös tieteellinen tutkimus ja sen soveltaminen yhteiskunnassa. Luovien vuorovaikutustilanteiden mahdollistaminen voi tukea tulevaisuuden työelämän ja toimistotyön kehittämistä.

KIRJOITTAJAT

Päivi Oinas¹, Lucia Gómez¹, Jenni Poutanen², Aki Koponen³, Panu Lehtovuori², Jukka Vahlo³

¹ Turun yliopisto, maantiede

² Tampereen yliopisto, arkkitehtuuri

³ Turun yliopisto, CCR

AINEISTO JA MENETELMÄT

Työpajatyöskentely, haastattelut, kokeilut, (osallistuva) havainnointi, kysely. Toimintatutkimus; laadullinen sisällönanalyysi; tilastollinen analyysi.

TEEMAT

Osallistava taide, luova vuorovaikutus, luova kaupunki, tiedepuiston tulevaisuus, pandemian jälkeinen toimistotyö

HALUATKO TIETÄÄ...

... mitä sosiaalinen ja materiaalinen ympäristö merkitsevät taiteelliselle työskentelylle? **s. 2**

... mitä taiteilijat odottivat taidekokeiluilta tiedepuistossa? **s. 2**

... miten tiedepuiston taidekokeilut vastaanotettiin? **s. 6**

... mitä asiantuntijat ajattelevat tiedepuiston tulevaisuudesta? **s. 6**

SUOSITUKSET

Tunnista taiteen monimuotoisuus.

Tarjoo tiedepuiston tiloja erilaisille taiteilijoille ja luo mahdollisuus vuorovaikutukselle.

Totuttele ajatukseen tilojen monikäyttöisyydestä; muunna tiloja houkutteleviksi kaupunkilaisille iltais.

Tee kaupunginosasta monipuolisesti kiinnostava ja tue samalla koko kaupungin brändiä.

Tunnusta oppimisprosessin tarve: taiteellinen luomisprosessi voi yllättää ja tulla torjutuksi, mutta sen tarkkailu voi myös auttaa tarkastelemaan omaa toimintaa uusin silmin.

Uudet ideat syntyvät eri alojen tietojen ja taitojen uudenaikaisista yhdistelmistä. Ne voivat saada alkunsa toisiaan lähellä toimivien yksilöiden ja ryhmien yllättävissä kohtaamisissa. Kohtaamiset voivat johtaa hedelmälliseen vuorovaikutukseen ja inspiroida uudenlaista toimintaa tai yhteistyötä. Luovien kaupunkien ja alueiden tutkimus tarkastelee luovaa vuorovaikutusta harvoin mikrotasolla. Pohdimme, millä edellytyksillä ja odotuksilla erilaiset toimijat voivat kohdata ja mitä kohtaamisissa voisi tapahtua.

Turun tiedepuistoon on keskittynyt soveltavaa tutkimusta ja liiketoimintaa. Lähtökohtainen olettamuksemme oli, että kohtaaminen, vuorovaikutus ja niistä mahdollisesti kehittyvä yhteistyö edellyttävät jotakin tekijää, joka tuo ihmisiä uudella tavalla yhteen, ja että taide voisi olla sellainen tekijä. Taiteellinen toiminta voi luoda tilaisuuksia sellaisille kohtaamisille, joissa rutinoituneet ajattelutavat rikkoutuvat ja totutut käytännöt kyseenalaistuvat. Tämä on edellytys uuden oppimiselle ja luomiselle.

Luovissa kohtaamisissa oppiminen on usein vastavuoroista: taiteilijat, tieteilijät ja liike-elämän toimijat voivat inspiroitua kanssakäymisestä eri alojen osaajien kanssa. Luovien toimintatapojen kehittyminen tiedepuistossa voi stimuloida vuorovaikutteisen kaupunkikulttuurin kehitystä laajemminkin.

Taiteilijoita innostaa kokeileva toiminta tiedepuistossa

Taiteilijatyöpajoissa turkulaisten taideyhdistysten ja taiteilijoiden kanssa suunniteltiin tiedepuiston tiloihin ja toimintoihin soveltuvia taidekokeiluja. Vaikka alue oli taiteilijoille vieras, heitä kiinnosti uusi ympäristö ja kontaktit tiedepuiston eri alojen osaajiin; mahdollisuus inspiroitua. Heitä motivoi tilaisuus tarjota osallistavaa taidetta ihmisille, ”jotka ei ikinä kohtais tällaista tyyppistä nykytaidetta” (haastattelu T1); luoda ”sekoituspiste”, jossa ihmiset saavat aikaa perehtyä johonkin uuteen (T3); viedä mukavuusalueen ulkopuolelle (T5); kokea (T2), innostua ja ilmaista itseään kokonaisvaltaisemmin (T6). He odottivat luonnollisesti myös palautetta siitä, miten taidekokeiluja otetaan vastaan, miten ne koetaan ja miten ne vaikuttavat (T5). Taiteilijoita innosti myös taiteellinen työskentely ja teosten esittäminen tiedepuiston tiloissa ja teknologiaa hyödyntäen.

Vuorovaikutus on taiteilijuuden ja taiteellisen työn ytimessä

Taiteilijuus viittaa jonkin taiteen alan ammattitaitoon ja sen kehittämiseen. Se on yksilöllistä; kukin taiteilija kokee ja ilmaisee taiteilijuuttaan eri tavoin. Yleisemmin se ymmärretään valmiutena uuden oppimiseen ja uudistumiseen, liikkeessä oloon, eteenpäin pyrkimiseen, kokeiluun, heittäytymiseen. Taiteilijuus kehittyy luovissa prosesseissa ja kohtaamisissa, myös eri taiteen alojen tai muiden osaamisen alojen välillä (T2; T4; T12).

Taiteilijuus on herkkyyttä ympäröivän maailman suhteen (T4). Taide ymmärretään sivistyksen muotona, joka mahdollistaa yksilöllisen ja yhteiskunnallisen reflektoinnin (T13). Se haastaa ajattelemaan ja tarkastelemaan yhteiskuntaa ja omaa toimintaa uusista näkökulmista (T12, T13).

Paitsi teosten esittämistä, taiteellinen työ on laajalti luomistyötä, jossa kehitetään teoksia, tutkitaan teosten teemoja ja taiteellista ilmaisua. Luovien prosessien ammattilaisina taiteilijat voivat stimuloida tai tukea luovaa toimintaa erilaisissa yhteisöissä ja myös laajemmin yhteiskunnassa. Tämä edellyttää laaja-alaisuutta, muuntautumiskykyä, monitoimisuutta ja kestokykyä. Se perustuu kykyyn kommunikoida erilaisten osaajien kanssa,

yhdistää erilaisia tietoperustoja ja osaamisia. Taiteellisen työn murroksessa taiteilijat ovat oppineet muuntautumaan eri rooleihin ja toteuttamaan taiteilijuuttaan erilaisissa ympäristöissä, vuorovaikutuksessa erilaisten yleisöjen kanssa. (T12) Vaikka kyky luoda taidetta koetaan itseisarvoisena ja se pitää taiteilijoita liikkeessä, taiteilijuudessa on piirteitä, joista voi olla hyötyä myös muilla elämän aloilla: taiteilijoilla on kyky muuntautua, katsoa rohkeasti uusista näkökulmista, ottaa riskejä ja uudistaa. (T6)

Esittävän taiteen kokeilut: taiteen kohtaaminen oppimisprosessina

Hankkeessa haluttiin vuorovaikutteisten taideinterventtioiden avulla tutkia, voisiko mahdollistamalla kohtaamisia esittävän taiteen kanssa edistää luovaa vuorovaikutusta Turun tiedepuistossa. Kokeilut suunniteltiin keväälle 2020. Harmillisesti Covid-19 levisi pandemiaksi juuri tuolloin. Viimeisessä toteutuksissa valmistelleessa taiteilijatapauksissa saatiin tieto tiedepuiston tilojen sulkemisesta taudin leviämisen riskin vuoksi. Hankkeessa toteutettiin kuitenkin loppuvuodesta 2020 ja alkuvuodesta 2021 pienimuotoisemmin kolme vuorovaikutteista esittävän taiteen kokeilua. Suurin osa tiedepuiston työntekijöistä työskenteli tuolloin etänä, mutta tiloissa oli jonkin verran toimintaa.

HANKKEEN TOTEUTTAMAT OSALLISTAVAT TAIDEKOEILUT:

- +-L -työryhmän eli kuvataiteilija Mari Kämäräisen ja äänitaiteilija Hannu Seppälän taiteilijaresidenssi avoimessa kontissa BioCityn aulassa 23.-26.11.2020.
- Tanssija, "tanssikummi" Satu Hakamäen Kehollisen vuorovaikutuksen klinikka Vierailukeskus Joessa 2.12.2020.
- Toiminnallinen taideteos Kasvikupla sekä kasviorkesteri "Fern Orchestra" BioCityn aulassa joulukuusta 2020 helmikuuhun 2021. Videosittely tässä.

Taiteilijaresidenssin aikana +-L -työryhmä toteutti pilottiversion video- ja sävellysteoksesta, joka kuuluu polarisaatiota (mustavalkoisuutta, poissulkevaa ajattelua) ja synteesiä tutkivaan monimediaiseen taideprojektiin, joka on käynnistynyt syksyllä 2018. Luova prosessi toteutui kontissa BioCityn aulassa ja yleisöllä oli mahdollisuus havainnoida teoksen edistymistä kontin lasiseinän läpi. Tässä ensimmäisessä kokeilussa vuorovaikutusta syntyi niukasti. Vain harvat ohikulkijat pysähtyivät kysymään, mitä taiteilijat olivat tekemässä. Keskustelut olivat niukkoja. Mahdollinen tulkinta tästä on, että lyhytaikaista uutta toimintaa ei ehditty kokea omaksi; vuorovaikutusta ja oppimista ei ehtinyt tapahtua.

Kuva 1. +-L -työryhmä työskenteli kontissa BioCityn aulassa

(kuva: Terhi Marin)

Kuva 2. +-L -työryhmän työskentelyä

(kuva: Päivi Oinas))

Jälkikäteen järjestetty keskustelu taiteilijoiden, hankkeen tutkijoiden sekä kutsutun tutkija-asiantuntijan kesken synnytti kiinnostavaa pohdintaa tieteen ja taiteen lähestymistavoista ilmiöiden tutkimisessa sekä taiteen yhteiskunnallisesta merkityksestä.

Läntisen tanssin aluekeskuksen **tanssikummin** järjestämä kehollisen vuorovaikutuksen klinikka oli tarjolla kaikille turkulaisille joulukuisena ilta-päivänä. Se oli osa vuosittain toteutettavaa ”Tanssillinen joulukalenteri” -tapahtumasarjaa. Se houkutteli joitakin kaupunkilaisia tiedepuiston ulkopuolelta. Kokeilu viittaa siihen, että Tiedepuisto voi toimia alustana monipuoliselle vuorovaikutteista kaupunkikulttuuria edistävälle toiminnalle. (T12)

Kuva 3 & 4. Tanssikummi Satu Hakamäki (kuvat: Päivi Oinas)

Fern Orchestra –kollektiivin toiminnallisessa Kasvikupla-taideok- sessa toteutui kuuden elävän kasvin ääniteos Metamorfoosi. Teos jäi Bio-Cityn aulaan lopulta noin kahden kuukauden ajaksi. Taiteilija Vespa Laine tarjosi kokijoille aluksi viikoittain tapahtumia, ”vegetatiivista toimintaa” ja oli muutoinkin tavattavissa kuplassa. Kasvien tuottaman äänimaailman saattoi kokea sisä- ja ulkopuolelta, siihen saattoi osallistua ja se toimi myös työ- ympäristönä. Kupla herätti huomiota ja aktiivista kiinnostusta. Sen ympärillä oli pienimuotoista ”pöhinää” tapahtumien aikaan. Uudelle toiminnalle alttiit tiedepuiston työntekijät kyselivät Vespan ja tutkijatiimin toiminnasta, jopa yhteistyömahdollisuuksista. Tutkijatiimin ja BioCityssä työskennellei- den havaintojen perusteella monet viihtyivät sensoreihin kytkettyjen kas- vien ”äänten” tuottamista kokeillessaan ja keskusteluissa taiteilijan kanssa. Kuplassa käyneiden kanssa keskusteltaessa ilmeni, että monet olivat käy- neet viettämässä siellä aikaa, kun siellä ei ollut muita. Sitä oli myös käy- tetty työtilana.

Kuva 5. Fern Orchestra –kollektiivin toi-
minnallinen Kasvikupla BioCityn aulassa
(kuva: Päivi Oinas)

Kuva 6. Kasvijamit (kuva: Päivi Oinas)

Kokeilut olivat pandemian vuoksi harvalukuisia ja pienimuotoisia, mutta ne mahdollistavat alustavia huomioita. Kokeilut herättivät jonkin verran kiinnostusta tiedepuiston tiloissa pandemian aikaan työskennelleissä. Pidempikestoinen taideinterventio tuotti mahdollisesti kokemuksen pysyvyydestä; se avasi silmiä meneillään olevalle kokeilulle ja houkutteli osallistumaan. Mahdollinen tulkinta on, että työntekijät ehtivät oppia kohtaamaan taidetta työpaikan arjessa. Jotkut kiinnostuivat vuorovaikutusmahdollisuudesta. Monet halusivat kokea taidetta yksin. Reaktiot olivat pääosin myönteisiä. Jotkut ilahtuivat yllättävistä ja odottamattomista tiloista ja osallistumismahdollisuudesta. On mahdollista, että taideinterventiot herättivät huomiota muutoin vähäisen sosiaalisen vuorovaikutuksen vuoksi.

Muutamat tiedepuistossa työskentelevät henkilöt pohtivat mahdollisuuksia yhteistyöhön. Taiteilijat etsivät kokeilevan hankkeen kautta kontakteja tiedepuiston alueen – ml. yliopiston – asiantuntijoihin.

Hyvällä tiedotuksella tiedepuistossa järjestettäviin tapahtumiin olisi mahdollista houkutella muita kaupunkilaisia, millä voisi nostaa tilojen käyttöastetta ja laajentaa niissä tapahtuvien toimintojen kirjoa, myös työajan jälkeen. Tätä näkemystä tukivat kyselyvastaukset, joissa osa asiantuntijoista arvioi taiteen voivan edistää vuorovaikutusta, toimia sen mahdollistajana ja välittäjänä.

Pandemia vahvisti hajautuneen työn trendiä

Pandemia on voimistanut pitkään jatkunutta murrosta kohti monipaikkaista ja hajautunutta työtä. Vuodenvaihteessa 2020-21 toteutetussa kyselyssä luodattiin tiedepuiston lähitulevaisuutta kolmen vaihtoehtoisen skenaarion avulla tavoitevuonna 2025. Toivottavimpana ja todennäköisimpänä nähtiin skenaario, jossa tehtäisiin sekä etä- että läsnätyötä. Vastaajat arvioivat silloin etätyöskentelyn jatkuvan enintään kahtena päivänä viikossa ja tilantarpeen vastaavasti vähenevän, mutta tilojen vaihtuvan käytön lisääntyvän. Kehitys mahdollistaisi taiteellisen toiminnan alueella. Toimistotilojen yhteiskäyttöä pidettiin kuitenkin epätodennäköisenä mm. yrityssalaisuuksien vuoksi.

Skenaarioita koskeissa arvioissa vastaajat pitivät tärkeänä tiedepuiston saavutettavuutta ja selkeää profiilia yliopiston ja yritystoiminnan tukena. Myös toimintojen ja käyttäjäkunnan monimuotoisuutta arvostettiin. Kokeilut ja tapahtumat ovat toivottavia. Taiteen rooli nähtiin hyvinvoinnin edistäjänä. Koronakriisin ei uskottu johtavan tiedepuiston pysyvämpään vajaakäyttöön, vuokrien laskuun ja kenties tiedepuiston laajentumiseen monimuotoiseksi kulttuurikeskittymäksi. Sellaisessa skenaarionäkymässä nähtiin kuitenkin mahdollisuuksia: "Kulttuurikeskittymä voi kietoutua startup-keskittymään mahdollistaen jälleen uudenlaisia ideoiden, tekniikan ja taiteen törmäytyksiä" (V16).

Läsnätyön työympäristön laatu korostuu

Vastaajat arvioivat, että tulevaisuuden työympäristön tulee tarjota laadukas kokemus, missä vuorovaikutus on tärkeää. He pitivät mahdollisuutta etätyöhön tärkeänä, mutta samalla:

"Uusien ideoiden synnyttämiseen tai vaikeisiin ja monimutkaisiin asioihin kasvokkain tapahtuva keskustelu saattaa olla hedelmällisempää. Etätyön ohella tehtävä läsnätyö luo mahdollisuuksia myös epävirallisille keskusteluille, jotka rakentavat luottamusta työorganisaatioissa ja ovat siten tärkeää

TURUN TIEDEPUISTON KEHITTÄMISTARVE

Tiedepuisto on suunniteltu tietotyön ja innovaatiotoiminnan alustaksi. Eri alojen toimijat työskentelevät kävelyetäisyydellä toisistaan ja sillä on hyvä sijainti kaupunkirakenteessa. Alue on työpaikkakeskittymä. Palveluja on suppeasti ja julkisessa tilassa tapahtuvalle vuorovaikutukselle on niukasti mahdollisuuksia. Ongelman ovat tunnistanee myös alueen kehittäjät: "[T]iedepuisto on lähtökohtaisesti rajannut ulos elintärkeitä toimintoja, joita alue olisi jo nyt kehittyäkseen tarvinnut." (V11)

työyhteisön 'liimaa'." (V16) "Tarve joustaville tilaratkaisuille kasvaa, mutta samalla tilojen tulee mahdollistaa vuorovaikutus" (V12). "Ihmiset tarvitsevat alustoja kohtaamiseen ja niiden tulee olla vakiintuneita" (V1). "[U]udenlaiset stimulantit ovat tärkeä osa toimitilojen kiinnostavuutta. Taide on yksi hyvä stimulantti." (V1)

Taiteen tulee kuitenkin perustella merkityksensä käyttäjille. Hankkeen kysely osoitti, että yritysälämää edustavilla vastaajilla oli selkeästi pen-seämpi näkemys taiteen tuottamaan lisäarvoon ja sen merkitykseen tule-vaisuuden tiedepuistossa. Erityisen suuri näkemysero yritysälämän edus-tajilla ja taiteilijoilla oli väittämän "taiteilijat tuottavat tiedepuiston yrityksille lisäarvoa ja palveluita" kohdalla. Yhteisen kielen ja toimintamallin löytämi-nen vaatinee siis työtä.

Luovalla toiminnalla on potentiaalia työ- ja kaupunkiympä-ristöissä

Tiede ja talous ovat jo läsnä tiedepuistossa ja niillä on vakiintunutta vuo-rovaikutusta. Taiteellisten luovien prosessien kautta näitä voidaan ravistaa ja käynnistää toimintatapojen muutosprosesseja, jossa tieteen, taiteen ja talouden toimijoiden spontaani vuorovaikutus voi avata uusia näkökulmia kaikkien osapuolten luoviin prosesseihin. Taiteilijat näkevät mahdollisuuksia läsnäolossa tiedepuistossa. He ovat avoimia uusien ympäristöjen, tilan-teiden ja ihmisten kohtaamiselle, eivätkä epäröi haastaa itseään ja muita esimerkiksi matalan kynnyksen taidekohtaamisten kautta.

Taide ei luonnollisesti innosta kaikkia – eivätkä myöskään kaikki taiteili-jat kiinnostu tiedepuiston kaltaisesta toimintaympäristöstä. Kyselyn perus-teella kaupunki- ja kiinteistökehityksen toimijat suhtautuivat ajatukseen taiteesta tiedepuistossa neutraalisti. Suurin näkemysero oli liike-elämän edustajien ja taiteilijoiden välillä. Taiteen hyötyjen realisoituminen edellyttää avarakatseisuutta eri osapuolilta.

Taide on yhteiskunnan herkkä "sensori". Se reagoi, kommentoi, pohtii, haastaa ja ajaa muutokseen. Sen käyttövoimasta voidaan ammentaa aktii-visesti. Taiteilijat ammentavat luomisvoimansa tehdessään taidetta autono-misesti ja itseisarvoisesti. Sellaisena taiteella on roolinsa yhteiskunnassa. Luovien prosessien ammattilaisina taiteilijoilla on myös valmiutta toimia välittäjinä erilaisten ajattelutapojen kohtaamisissa ja laajentaa luovan toi-minnan potentiaalia esimerkiksi työpaikoilla.

Uudenlaisten hedelmällisten luovien kohtaamisten oppiminen voi kehit-tää vuorovaikutteista kaupunkikulttuuria laajemminkin.

VUOROVAIKUTUKSEEN KANNUSTAVA INNOVAATIOALUE

Tulevaisuussuuntautuneen kyselyn perusteella tiedepuis-ton kehitykseen vaikuttavat monipaikkaisuus, verkottunei-suus ja toimintojen monipuoli-suus. Työpaikalle houkuttelee työympäristön laatu, erityisesti mahdollisuus merkitykselli-seen vuorovaikutukseen. Moni-paikkaisuuden rinnalla työpai-kat ovat alustoja kohtaamisille. Taiteellinen toiminta voi lisätä työympäristön kiinnostavuutta; taide voi olla vetovoimatekijä ja vuorovaikutuksen edistäjä.

LUE LISÄÄ

Berthoin Antal A, G Debucquet & S Frémeaux (2018). Meaningful work and artistic interventions in organizations: Conceptual development and empirical exploration. *Journal of Business Research* 85: 375–385.

Cohendet P, D Grandadam, L Simon & I Capdevila (2014). Epistemic communities, localization and the dynamics of knowledge creation. *Journal of economic geography* 14(5), 929–954.

Schuermans N (2019). Spaces of encounter: learning to live together in superdiverse cities. *Handbook of Urban Geography*, toim. T Schwanen & R van Kempen, Cheltenham: Edward Elgar, ss. 340–353.

Lehikoinen K, A Pässilä, M Martin & M Pulkki, toim. (2016). *Taiteilija kehittäjänä. Taiteelliset interventiot työssä*. Kokos-julkaisu 1/2016. Helsinki: Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu.

Nooteboom B (2000). *Learning and innovation in organizations and economies*. Oxford: Oxford University Press.

Rushton M, toim. (2013). *Creative communities. Art works in economic development*. Washington, D.C.: Brookings Institution Press.

Scott A (2014). Beyond the Creative City: Cognitive–Cultural Capitalism and the New Urbanism. *Regional Studies* 48(4): 565–578.

NÄIN TUTKIMUS TEHTIIN

Tutkimushankkeessa oli tarkoitus toteuttaa Turun tiedepuistossa osallistavia taiteellisia kokeiluja, joita suunniteltiin turkulaisten taiteilijoiden ja taideyhdistysten kanssa kymmenessä taiteilijatyöpajassa. Kokeiluja edelsivät taustoittavat taiteilijahaastattelut. Sitten iski Covid-19 –pandemia. Se rajoitti kokeilut kolmeen (kahden päivän ja kahden kuukauden taiteilijaresidenssit; päivän osallistava työpaja) ja ne toteutuivat viivästetysti vuoden 2020 lopulla etätyöaikana. Kokeiluja havainnoitiin ja osallistujilta kyseltiin kokemuksesta. Niitä toteuttaneita taiteilijoita haastateltiin jälkikäteen.

Tiedepuiston toimijoille, kaupunkikehittämisen asiantuntijoille (virkamiehet, rakennuttajat, kaavoittajat, tutkijat) sekä taiteilijoille suunnattiin vuodenvaihteessa 2020–2021 tulevaisuussuuntautunut kysely, jossa teemoina olivat kiinteistökehitys, elävä kaupunkikulttuuri, muuttuva työ, taiteellinen toiminta ja luova vuorovaikutus sekä tiedepuiston tulevaisuusskenaariot. Kyselyyn vastasi 22 henkilöä. Pienestä otoskoosta johtuen tulokset ovat suuntaa-antavia.

Tutkimuksen rahoitti Turun kaupunkitutkimusohjelma.

OTA YHTEYTTÄ:

Päivi Oinas

KTT, yliopistonlehtori
Turun yliopisto, maantiede
paivi.oinas@utu.fi

Aki Koponen

KTT, tutkimusjohtaja
Centre for Collaborative Research (CCR)
Turun kauppakorkeakoulu,
Turun yliopisto
aki.koponen@utu.fi

Tutkimuskatsauksia-sarjassa

julkaistaan tiiviisti Turun kaupunkitutkimusohjelmaan kuuluvien tutkimusten tuloksia. Kirjoittajat ovat tutkijoita.

TOIMITTAJA

Sampo Ruoppila, tutkimusjohtaja
sampo.ruoppila@turku.fi

JULKAISIJA

Turun kaupungin konsernihallinto
PL 355 (Yliopistonkatu 27a), 20101 Turku
www.turku.fi/kaupunkitutkimus